

foregaae en Udvikling af vort Skolevæsen. Efter min Anskuelse maae vi see at komme bort fra denne halve Dags Skolegang, og i Stedet for faae en heel Dags Skolegang; men derfra kunne vi ikke komme bort uden betydelige Opoffelser, idet der maa ansættes omtrent dobbelt saa mange Lærere som nu. Jeg tænker mig nu, at et saadant Sogneraad. maaskee kunde sige: Vi have hverken Raad eller Veilighed til at lade vore Børn gaae mere end en halv Dag i Skole; vi ville ikke offere Noget i den Retning. Jeg tænker mig ogsaa, at det kunde falde et saadant Sogneraad ind at ligne alle Bidrag paa Hærtornet alene. Sa, man skal jo efter Communalloven ligne en lille Dvotaedel paa Formue og Veilighed; men denne kan ogsaa blive saa lille, at den ikke faaer mindste Betydning. Jeg seer endvidere en Uregelmaessighed, som kunde fremkomme, naar man fik Amtsraadet sammensat paa den Maade, som her foreslaaes, nemlig den, at det ganske vist snart vilde komme dertil, at Sogneraadets Formand fik en klæffelig Sum til Medhjælp. Jeg har hørt Tale om et Sogn, saavidt jeg mindesovre i Sjælland, hvor man i Sogneraadet voterede, jeg troer det var 200 Rd., men lod det kun være 100 Rd. til Medhjælp. Jeg troer, det skulde anvendes paa den Maade, at en Skolelærer, som skulde føre Protocollen, skulde have dette Beløb som en Bifortjeneste, Amtsraadet satte sig imidlertid derimod, men et Amtsraad, som er sammensat paa en saadan Maade, som kunde fremkomme efter dette Lovforslag, vilde ganske vist ikke sætte sig derimod, men kunde maaskee endog gaae videre endnu; thi naar man først engang er kommet ind paa Straaplantet, veed man jo ikke, hvor man kan standse. Jeg forudsæer, at vi snart kunne imødesee et Forslag om, at saavel Sogneraadets som Amtsraadets Medlemmer skulde have Diæter, idet man siger, at det ikke gaaer an, at f. Ex. en Huusmand sidder i Sogneraadet og forsømmer sin anden Gjerning, uden at han idetmindste maa have Noget for det, og det Samme kan jo blive Tilfældet med Amtsraadsmedlemmerne. Jeg skal hermed standse, idet jeg blot slutteligen skal udtale, at jeg ikke seer mig istand

til at stemme for det nærværende Forslag. Det er muligt, at jeg ikke sætter mig imod dets Obergang, til 2den Behandling — i den Henseende vil jeg gjøre, som jeg finder rigtigt, naar den Tid kommer — men jeg vil under alle Omstændigheder paa et senere Stadium ubetinget stemme derimod.

H. M. Petersen: Jeg seer ikke saa stor Fare ved, at dette Lovforslag bliver ophøiet til Lov, som et Par af de foregaagende ærede Talere have gjort, nemlig et æret Medlem fra Odense Amt (Corn. Petersen) og et æret Medlem fra Veile Amt (Raben). Jeg er nærmest enig med min ærede Ven fra Frederiksberg Amts 3die Valgkreds (P. Pedersen). Det er saaledes min bestemte Agt at stemme for Lovforslagets videre Fremme. Man kan jo ikke vide, hvad der kan blive ud af det. I den Form, som det nu har, er jeg temmelig vis paa, at det ikke vil blive til Lov, men man kan jo ikke vide, hvad der kan skee, og der kan maaskee komme noget ud af det, som man kan blive enig om. Skulde der ikke være andre Grunde for idetmindste at lade Lovforslaget gaae til næste Behandling, saa er der idetmindste een, nemlig Hensynet til, hvad vi skulde hverandre indbyrdes. Den ærede Forslagsstiller pleier, saavidt min Erfaring gaaer, at være meget human og imødekommende med Hensyn til at fremme Lovforslag og i alt Fald meget nødig at stemme imod et Lovforslags Fremme, saalænge der endnu er et Stadium tilbage. Imidlertid har den ærede Forslagsstiller med megen Klarhed fremstillet Tingenes tidligere Tilstand, saavel ved Lovforslagets Fremkomst som idag, men een Ting har han rigtignok ikke talt meget om — hvad der forekommer mig at være det Allervæsentligste, naar et privat Lovforslag der ikke er ledsaget af trykte Motiver, saaledes som Regjeringens Lovforslag fremkommer — nemlig Nødvendigheden for eller Unødvendigheden af at fremme Lovforslaget. Dette har den ærede Taler ikke omtalt. Jeg er tildeels enig i, hvad der er ytret om, at der ikke er nogen Trang tilføede til et saadant Lovforslag, men jeg skal imidlertid gjerne indrømme, at det i